

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Warszawa,

2

lutego 2012 r.

Irena LIPOWICZ

RPO-691747-V/II/TS

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Pan

Bartosz Arłukowicz

Minister Zdrowia

Szanowny Panie Ministrze,

Z uwagą zapoznałam się z odpowiedzią Zastępcy Dyrektora Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji w Ministerstwie Zdrowia na wystąpienie w sprawie niedochowania standardów demokratycznego państwa prawnego przy wydawaniu i ogłaszaniu aktów wykonawczych do ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o refundacji leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych i do ustawy z dnia 5 grudnia 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (pismo z dnia 11 stycznia 2012 r., Nr MZ-PLO-073-13962-1/PR/12).

W mojej ocenie, przedstawione w powołanej odpowiedzi okoliczności, które według resortu zdrowia spowodowały, że prace legislacyjne nad wykazem leków refundowanych i rozporządzeniami w sprawie recept lekarskich oraz w sprawie informacji gromadzonych przez apteki i przekazywanych NFZ nie mogły zostać zakończone w terminie pozwalającym na opublikowanie tych aktów, na co najmniej dwa tygodnie przed wejściem w życie ustawy refundacyjnej, nie stanowiły rzeczywistych powodów naruszenia przepisów ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Trudno bowiem uznać za przekonujące twierdzenia, iż przyczyną zwłoki w wydaniu wspomnianych rozporządzeń była konieczność przeprowadzenia konsultacji społecznych oraz sprzeciw samorządów zawodowych odnośnie do projektowanych regulacji. Wytłumaczenia dla zbyt późnego opracowania wykazu leków refundowanych nie stanowi z kolei ustawowy

wymóg uprzedniego powołania przez Ministra Zdrowia Komisji Ekonomicznej, której zadaniem jest prowadzenie z producentami i dystrybutorami produktów leczniczych negocjacji w zakresie ustalania urzędowych cen zbytu leków i objęcia ich refundacją. Należy bowiem zauważyć, iż zarządzenie Ministra Zdrowia w sprawie Komisji Ekonomicznej weszło w życie z dniem 1 października 2011 r., zaś pierwsze organizacyjne posiedzenie Komisji odbyło się 19 października ubiegłego roku, a więc dopiero po upływie 4 miesięcy od ogłoszenia ustawy refundacyjnej.

W odpowiedzi na wspomniane wystąpienie Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Lekowej i Farmacji poinformował, że rozporządzenia Ministra Zdrowia: w sprawie recept lekarskich oraz w sprawie informacji gromadzonych przez apteki i przekazywanych do NFZ zostały ogłoszone w dniu 30 grudnia 2011 r. Po sprawdzeniu tej informacji okazało się, iż rzeczywiście na stronach internetowych Rządowego Centrum Legislacji w dniu 30 grudnia ubiegłego roku, o godzinie 23:54, pojawiła się elektroniczna wersja Dziennika Ustaw Nr 294, gdzie pod pozycjami 1739 i 1742 opublikowano wspomniane rozporządzenia. Taki termin publikacji w/w aktów normatywnych oznacza, że lekarze i aptekarze mieli *de facto* jeden dzień na zapoznanie się z ich treścią, oczywiście pod warunkiem posiadania dostępu do Internetu.

Zastrzeżenia moje budzi także termin i sposób opublikowania obwieszczenia w sprawie wykazu leków refundowanych. Wspomniane obwieszczenie zostało zamieszczone w dniu 30 grudnia 2011 r. na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia, w zakładce „Aktualności”. Jednak w zakładce „Legislacja” znajduje się informacja, że teksty aktów prawnych zamieszczonych na stronach internetowych Ministerstwa Zdrowia nie stanowią źródła prawa, a także odesłanie do strony internetowej cokprm.gov.pl, gdzie w dziale „Najnowsze akty prawne” można uzyskać wiadomości na temat dostępu do dzienników urzędowych ministrów kierujących działami administracji rządowej, w tym Ministra Zdrowia. Pod wspomnianym adresem internetowym nie ma jednak informacji o dostępie do Dziennika Urzędowego Ministra Zdrowia. Powstaje zatem pytanie, gdzie farmaceuci i lekarze mogą uzyskać pewną i wiarygodną informację o lekach objętych refundacją.

Uwagi dotyczące nieprawidłowości w działaniu resortu zdrowia, zawarte w wystąpieniu z dnia 30 grudnia 2011 r., miały na celu przypomnienie o konieczności

przestrzegania nakazu zachowania odpowiedniej *vacatio legis* przy tworzeniu prawa, który stanowi jeden z elementów składowych konstytucyjnej zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa. Moją intencją było także, aby wspomniane uwagi zostały uwzględnione podczas prac legislacyjnych Ministerstwa Zdrowia nad kolejnymi aktami normatywnymi. Tymczasem w odpowiedzi na wystąpienie brak jest jakichkolwiek informacji wskazujących na to, iż resort zdrowia wyciągnął wnioski z popełnionych błędów i podjął odpowiednie działania, aby podobna sytuacja nie powtórzyła się w przyszłości.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Ministra z uprzejmą prośbą o uzupełnienie udzielonych wyjaśnień i poinformowanie, jakie środki powziął kierowany przez Pana resort, aby zapobiec w przyszłości naruszeniom standardów demokratycznego państwa prawnego przy tworzeniu prawa.

Łeвог wуnerу rесenku

Тене Липов